

TOVARNAKI

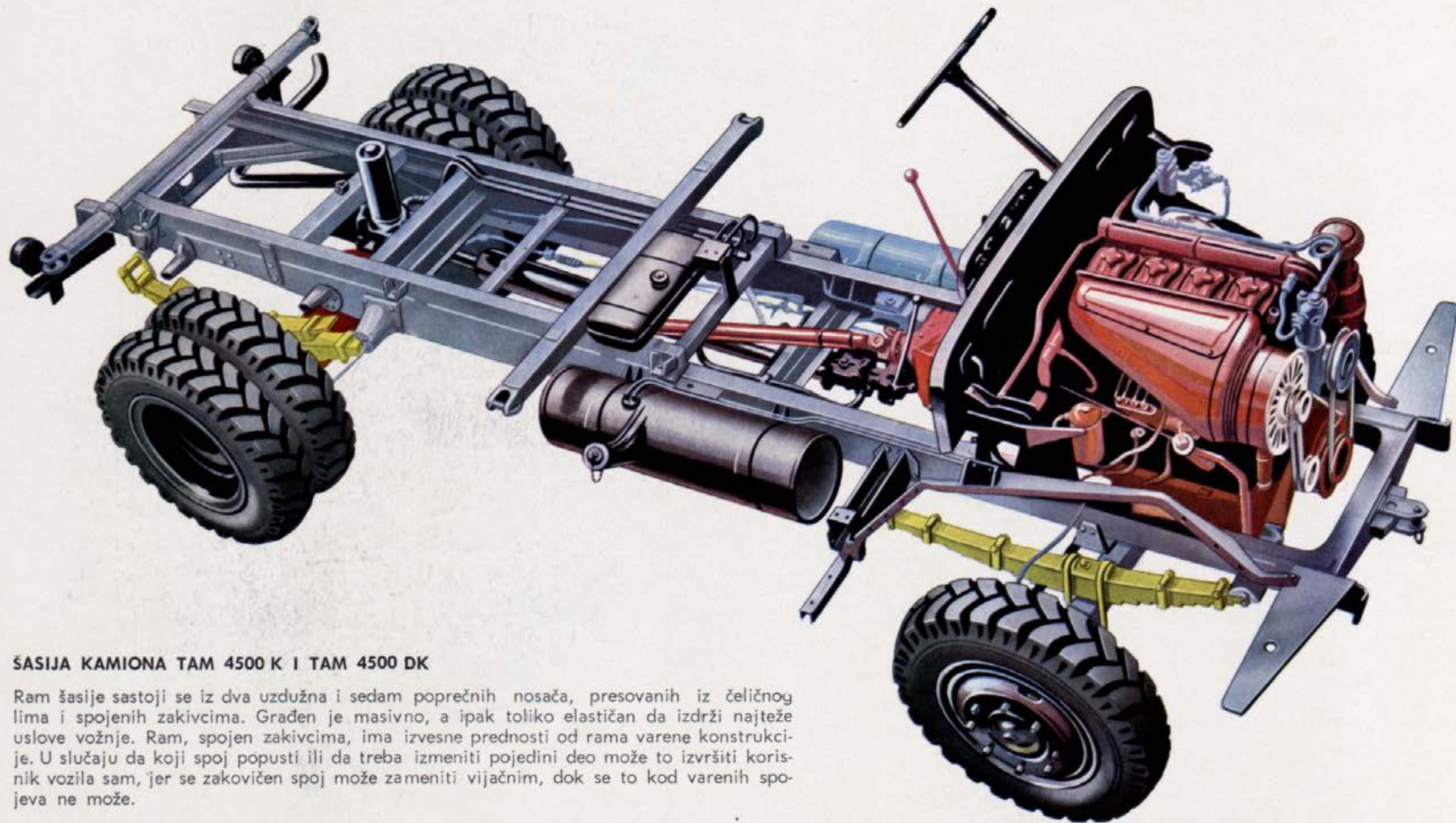
KIPER TAM 4500 K

XI - 1, knt. II
STUDIJSKA KNJIZNICA
MARIBOR
dt 2273

TOVARNA AVTOMOBILOV IN MOTORJEV MARIBOR

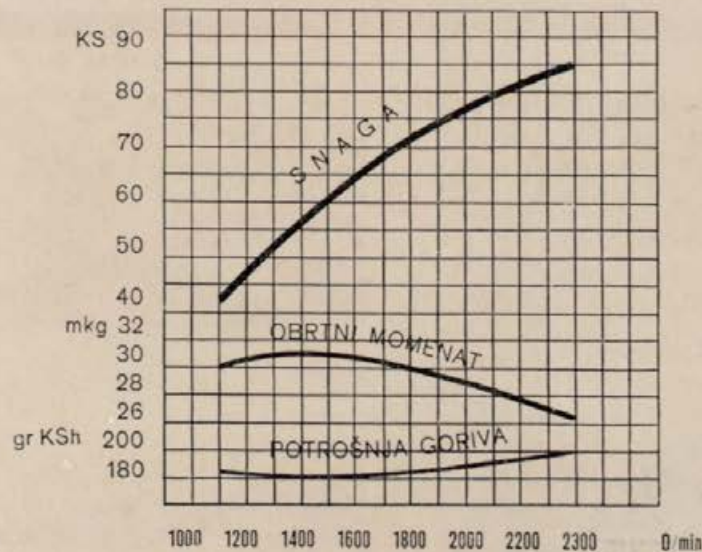
KIPER TAM 4500 K

ŠASIJA KAMIONA TAM 4500 K I TAM 4500 DK

Ram šasijske sastoji se iz dva uzdužna i sedam poprečnih nosača, presovanih iz čeličnog lima i spojenih zakivcima. Građen je masivno, a ipak toliko elastičan da izdrži najteže uslove vožnje. Ram, spojen zakivcima, ima izvesne prednosti od rama varene konstrukcije. U slučaju da koji spoj popusti ili da treba izmeniti pojedini deo može to izvršiti korisnik vozila sam, jer se zakovičen spoj može zameniti vijčanim, dok se to kod varenih spojeva ne može.

KARAKTERISTIČNE KRIVE

MOTOR

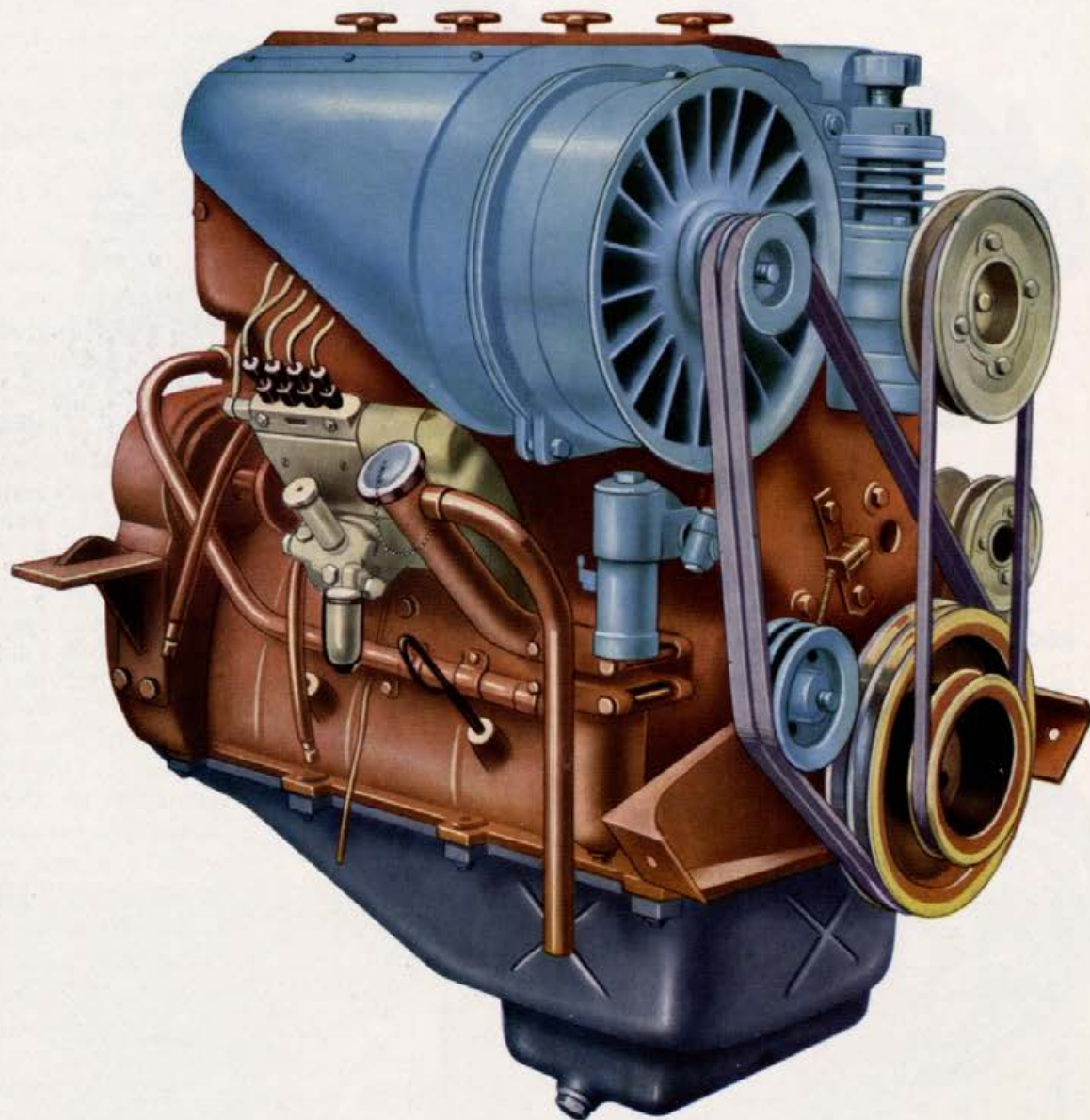
Vazdušno hlađeni Diesel-motor, tipa F 4 L 514, od 85 KS, pokazuje vanrednu elastičnost u radu, te je sa svojim visokim obrtnim momentom od 31 kpm od 1200 o/min. vrlo pogodan za terenske i brdske vožnje. Zbog svoje izdržljivosti te neosetljivosti na vrućinu i mraz i zbog svojeg ekonomičnog načina rada, ovaj Diesel-motor može se nazvati idealnim pogonskim agregatom za sve kamione i specialna vozila.

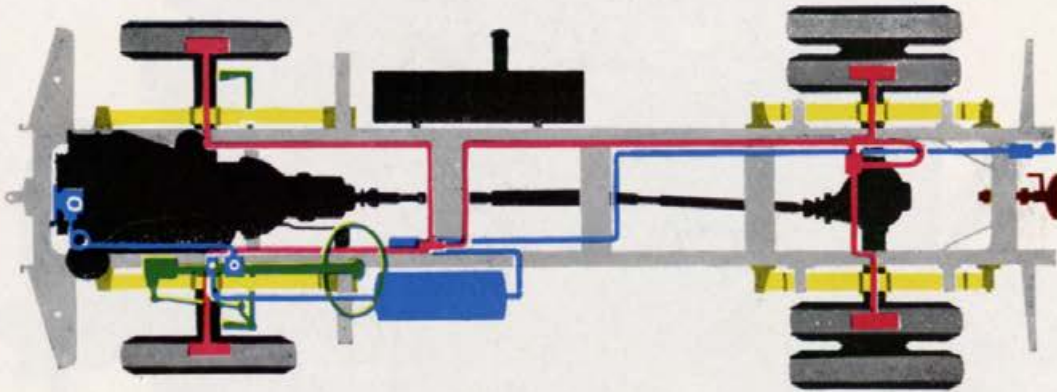
Hlađenje Diesel-motora vrši se putem vazduha, kojeg specialna turbina usisava te potiskuje između rebara cilindra. Na taj način toplota motora prenosi se direktno na mlaz prolazećeg vazduha. Sve neugodnosti i smetnje, koje potiču od osjetljivog hladnjaka i vodnog sistema, time otpadaju. Kod vazdušno hlađenog motora isto tako otpadaju sve brige i poteškoće koje se pojavljaju kod vodnog sistema — zimi smrzavanje vode, leti njeno isparavanje.

Jednostavno održavanje, sigurnost rada i niski troškovi opravki, naročite su prednosti kamiona sa vazdušno hlađenim Diesel-motorom, a one povećavaju time još dalje njegovu ekonomičnost.

PREDNOSTI VAZDUŠNO HLAĐENOG MOTORA

Zagrevanje garaže nije potrebno / Zimi nema opasnosti smrzavanja vode i pucanja blokova i glava cilindra motora / Otpada ispuštanje vode po završenom radu i ponovno nalivanje vrućom vodom / Sredstva protiv smrzavanja vode nisu potrebna, samim tim otpadaju troškovi za njihovu nabavku kao i potreba nadzora / Izlučivanja kamenca nema, zato nema ni začepjenja cevovoda i hladnjaka / Briga o dobrom zaptivanju hladnjaka, vodne pumpe i cevovoda otpada / Ne postoji opasnost prodiranja vode u cilindar i karter sa svim teškim posledicama.

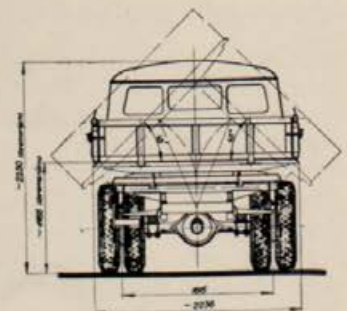
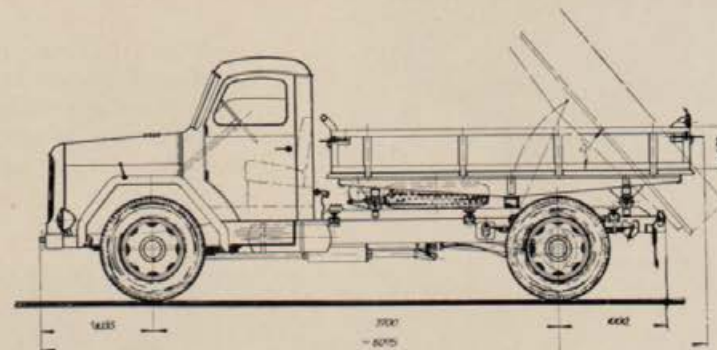
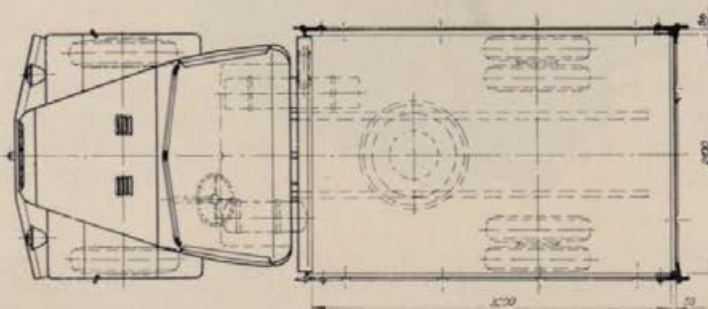

KOČNICE

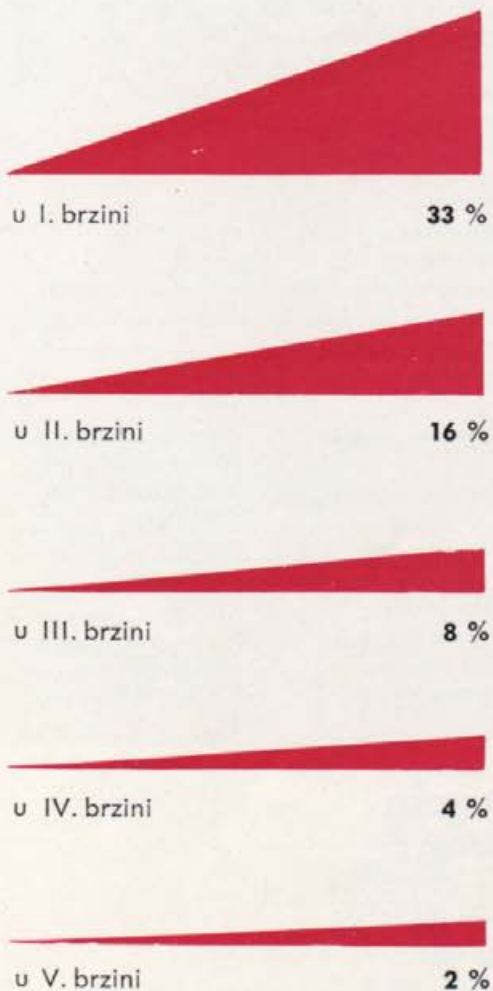
su kombinirane, vazdušno-hidrauličke. Nožna kočnica djeluje na prednje i zadnje točkove, dok ručna preko boudena samo na zadnje točkove. U slučaju da na vazdušnoj kočnici nastaje neki kvar, hidraulička ostaje u punom dejstvu. Vazdušna kočnica je zapravo samo pomoćna kočnica i djeluje kao dodatak hidrauličkoj kočnici.

UREĐAJ ZA KIPANJE

Sastoji se iz teleskopskog radnog cilindra, tricilindrične klipne pumpe, ventila rasterećenja, rezervoara za ulje, kardanskog prenosa i cevi, koje povezuju čitav sistem. Klipna pumpa dobija pogon iz pomoćnog pogona na menjaču preko kardanskog prenosa. Pumpa vrši potiskivanje ulja preko cevi i ventila rasterećenja u radni cilindar. Klipovi cilindra podižu sanduk sa teretom. Kod maksimalno podignutih klipova cilindra stupaju u dejstvo pretočni ventili, koji se nalaze u podnožju radnog cilindra. Ulje na taj način kruži i sanduk sa teretom (ili bez tereta) ostaje u određenom položaju. Ventilom za rasterećenje, smještenim u podnožju sedišta vozača u kabini, spuštamo sanduk u prvobitni položaj. Teret sa sanduka može se prazniti na tri strane t. j. u levo, u desno i natrag, zbog čega je kiper TAM 4500 K svestrano upotrebljiv. Istovarivanje tereta je brzo i ekonomično. Ugao nagiba unazad iznosi 50° , ugao nagiba u obe strane iznosi 45° , što daje prednost da se svaki teret može potpuno izprazniti iz sanduka.

**SAVLAĐIVANJE USPONA
KOD RAZLIČITIH BRZINA
za vozilo TAM 4500 K**

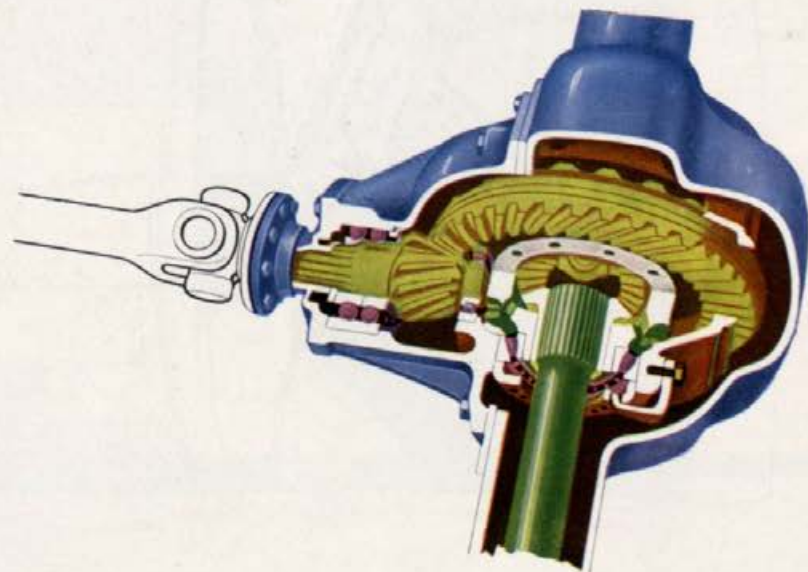
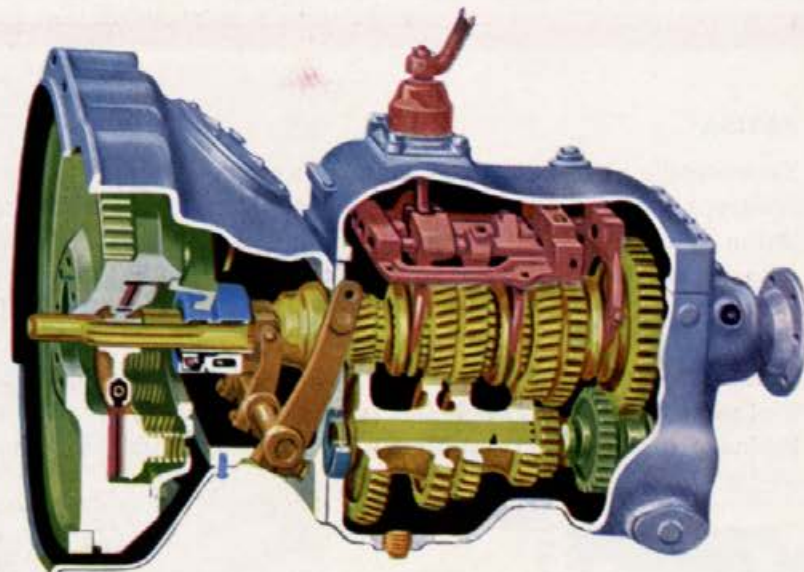

MENJAČ

Menjač sa 5 brzina predstavlja tehnički doterano rešenje. Pojedini prenosi izabrani su tako, da se prehodi između njih široko pokrivaју. Time se omogućava minimalna potreba po menjavanju brzina a pruža se ovako i veća udobnost kod vožnje. Ukupni prenos omogućava savlađivanje uspona od 2 do 32,6 % i brzine od 4,5 do 75 km/h. Parovi zupčanika svih pet prenosa su stalno u zahvatu, zupčanici imaju kose zube sa brušenim bokovima što i osigurava miran hod, zupčanici prve brzine i povratnog hoda imaju pravo čeono ozubljenje. Parovi zupčanika uklapljaju se čeljustnim spojkama, a zupčanici sami vrte se prosto na kotrljajućim ležajevima. Sedišta zupčanika se zbog toga minimalno troše, zupčanici i nakon dužeg pogona rade u mirnom hodu, olakšano je uklapljanje, a hodi uklapljanja su kratki i svi podjednako dugi.

ZADNJI MOST

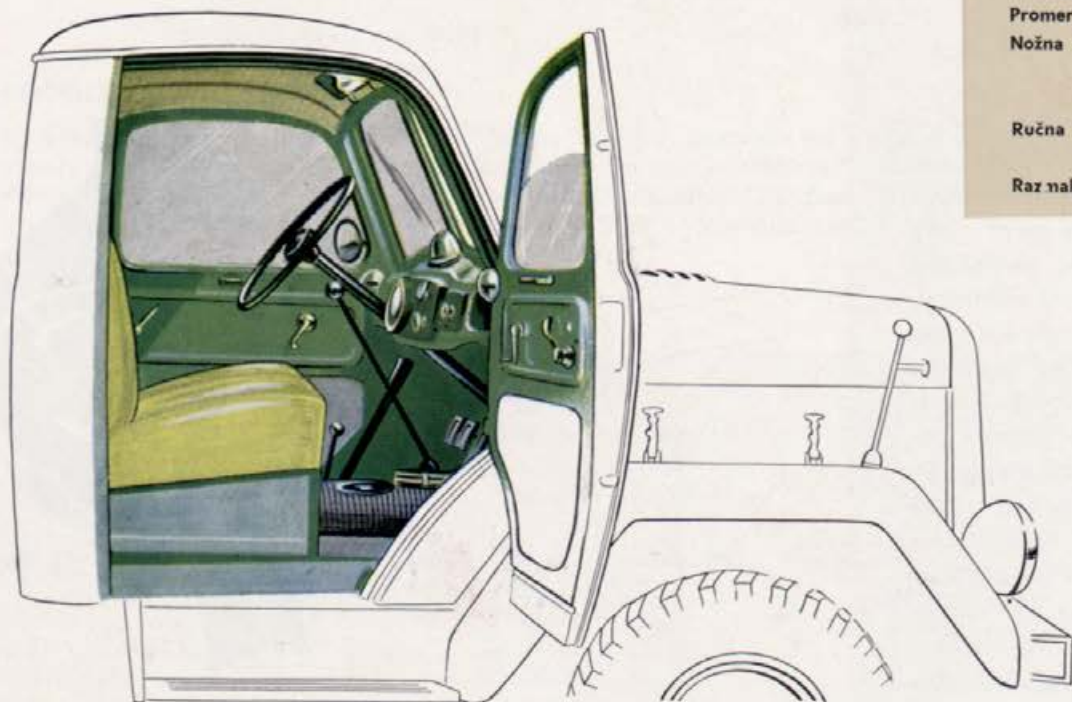
Zadnji most je presovan iz čeličnog lima i zavarivan. Na svakoj strani je šrafovim pričvršćena oporna cev, na kojoj je pomoću kugličnih ležajeva uležajen zadnji točak: tako su zadnja vratila rasterećena od savijajućeg opterećenja i prenose samo obrtni momenat. Zadnji točkovi obraćaju se pomoću kaljenog stožnika i krunastog zupčanika; zupčanici imaju zupce u obliku spirale i izrađeni su iz najboljeg cementacionog čelika. Solidna obrada i solidno uležajenje omogućuje dugo životno trajanje i absolutno miran hod zupčanika. Krunasti zupčanik je pričvršćen šrafovim na zadnji most koji izjednačuje različite brzine točkova na zavojima. Zadnja vratila izrađena su iz kvalitetnog legiranog čelika i povezana su stranskim stožnicima u diferencijalu preko utornog profila.

TOVARNA AVTOMOBILOV IN MOT

KABINA

Kabina vozila »TAM 4500« konstruisana je po najsavremenijim metodama. Prostrana kabina čelične konstrukcije pričvrščena je na tri mesta gumi-jastim podloškama na ram vozila. Time je elastično povezana sa šasijom, tako da se u kabini ne osećaju jaki trzaji i udarci. U kabini mogu se udobno voziti 3 osebe na mekim sedištim, izrađenim od šlarafije i obloge iz gumirane elastične mase. Kabina se može provetravati i grejati. Hladan odnosno ogrejan vazduh dovodi se ispod stakla vetrobrana, što sprečava zimi smrzavanje vetrobrana i povećava vidljivost vozaču. Unutrašnja strana kabine premazana je protizvučnom masom, tako da je ublažen šum motora.

TEHNIČKI PODACI KAMIONA TAM 4500 K I DK

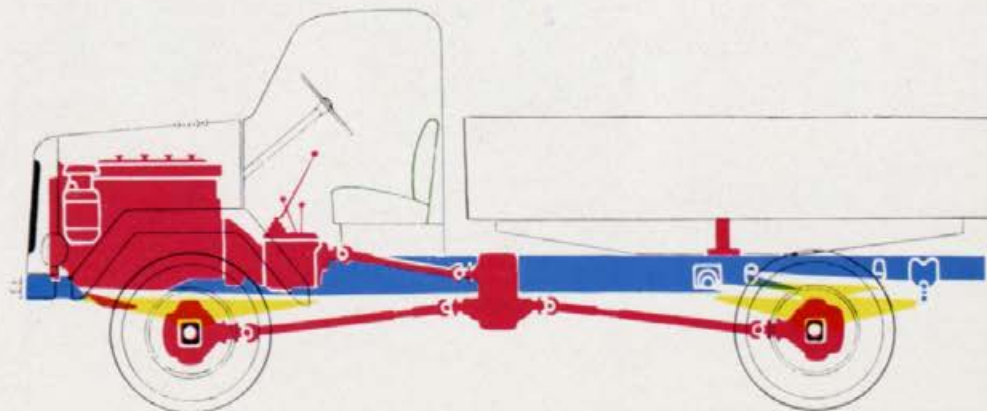
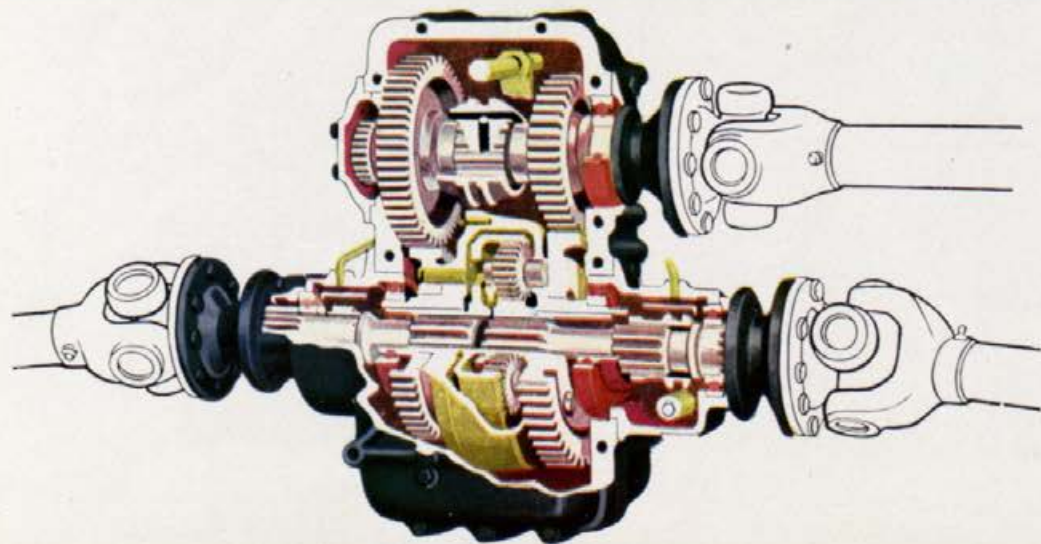
Tip motora	F 4 L 514	Razmak prednjih točkova	1800 mm
Broj cilindra	4	Razmak zadnjih točkova	1615 mm
Promer	110 mm	Gume	8,25-20 eHD
Hod klipa	140 mm	Maksimalna brzina	73 km/h
Zapremina	5322 cm ³	Minimalna brzina	2,9 km/h
Maksimalna snaga	85 KS, kod 2300 o/mni.	Maksimalni uspon u 1. brzini	
Maksimalni obrtni momenat	31 kpm, kod 1200 o/min.	TAM 4500 K	33 %
Postupak sagorevanja	vihorna komora, 4-taktni	TAM 4500 DK	49 %
Hlađenje	vazdušno	Maksimalna dužina vozila	6075 mm
Hlađenje ulja	ugrađen je hladnjak ulja	Maksimalna širina vozila	2236 mm
Menjač	5 brzina napred, 1 brzina natrag	Maksimalna visina opterećenog vozila	2230 mm K 2400 mm DK
Zadnji i prednji most	tipa Banjo	Visina poda sanduka opterećen 1165 mm K opterećen 1305 mm DK	
Gibnjevi	polueliptični	Dimenzije sanduka	3200 × 2100 × 400 mm
Upravljač	tipa Gemmer	Zapremina sanduka	2,68 m ³
Promer okretanja	cca. 15,5 m	Sopstvena težina	4295 kg K, 4550 kg DK
Nožna kočnica	vazdušno-hidraulično kočenje na sva četiri točka	Koristan teret	4500 kg
Ručna kočnica	mehanička na zadnje točkove	Ukupna težina	9000 kg
Razmak osovina	3700 mm	Po normi potrošnja goriva Din Kr 30	16,5 lit./100 km
		Potrošnja ulja do	0,3 lit./100 km

UPRAVLJAČ

Tip upravljača je ZF-Gemmer. Pošto je izabran u mehanizmu upravljača odličan prenos i pravilno rasporedjen ostali mehanizam, upravljanje vozilom je lako i bez ikakvog trzanja.

KIPER TAM 4500 DK

Po najtežim terenima, na gradilištima i lošim putevima sa velikim usponima najpodesniji je kamion kiper TAM 4500 DK sa dvojnim pogonom. Kod njega igra odlučujuću ulogu obrtni momenat, sa kojim raspolaže vozilo. Visoki obrtni momenat motora (31 kpm kod 1200 o/min.) i pomoćni prenos u međumenjaču omogućuju vozilu savlađivanje uspona i do 49 %. Međumenjač vozila konstruisan je tako da je pogon prednje osovine stalno uključen. Sa tim otpada briga vozaču, kada će uključiti i prednju osovinu. Međumenjač opremljen je dvema brzinama, koje može vozač uključivati pomoću ručice u kabini. Jedna brzina služi za vožnje po putevima, dok druga za vožnje po terenu. Na taj način je broj brzina kod menjača podvojen. Da bi se mogla prednja i zadnja osovina okretati neodvisno jedna od druge, u međumenjaču ugrađen je planetni diferencijal. Na klizavom ili peščanom terenu ili na velikoj strmini, gde bi moglo doći do klizanja pojedinog točka, vozač može sa posebnom ručicom u kabini blokirati planetni diferencijal i sa tim sprečiti klizanje točka. Kod blokiranja planetnog diferencijala nije potrebno isključivati spojke. Veliko prednost vozila TAM 4500 DK predstavlja i zamenljivost pogonskih dijelova prednje i zadnje osovine. Pogonski dijelovi oba mosta jednake su konstrukcije. Dvojni kardanski zglobov prednje osovine je otvorenog tipa, što ima prema zatvorenom izvesnu prednost. Ugao za okretanje točkova je mnogo veći, a time prečnik okretanja vozila manji, što je od ogromnog značaja za terensko vožnje. Oba zgloba dobro su osigurana protiv dolaska praha i vode, tako da je trošenje igličastih ležajeva i gubitak maziva minimalan.

TAM 4500 DK

4910-001
Propagandni odsek TAM-KT 10.000/63
Tisk ČZP »Pomurski tisk«